

misliti treba, da mi je bilo po višem nálogu „Miklošičevega Berila“ drugo izdajo „vrediti tako, da se znatno ne razprostrani prejšnji obsežek“. — Tisek knjige je ličen.

Obravnave deželnih zborov.

Deželni zbor Goriški

Poročilu v zadnji številki „Novic“ naj dodamo še nekaj sklepov.

Zastran preuravnave uprave je zbor proti temu, da bi se vsa ali nekatera policijska opravila vzela županijam in izročila političnim oblastnjam. Tudi noče zbor, da bi se napravili okrajni zastopi. Kar se pa tiče preuredbe domovinske postave, izrekel je zbor, da je želeti, da bi bil sprejet v občinsko zvezo vsak, ki dalj časa nepretrgoma v njej stanuje, toda s pogoji, podobnimi onim, ki se nahajajo v občinskih postavah od l. 1849. in 1859. — Potrdil je dalje deželni zbor načrt pogodbe s kmetijsko družbo zadevajoč rabo njenih poslopij in vžitek njene kmetije na Tržaški cesti pripuščene deželni kmetijski šoli in še druge točke uravnajoče pravno razmero med to šolo in c. kr. kmetijsko družbo. Podpora dovoljena kmetijski družbi je pomnožena na 1170 gold. Še marsikaj družega je zbor sklenil gledé na kmetijsko šolo, na pr., dvoletni učni tečaj se bo začinjal z novembrom; počitnice bodo samo po 8 dni o Božičih, o Pustu in o Veliki noči. — Obrtnijski šoli v Marjanu je dovoljenih 800 gld. za vrtalnik. — Na streho bolnišnice usmiljenih bratov se postavijo strelovodi za 700 gold. — Vseučiliščniki so dobili po 80 gold. podpore. — Muzeju v Ogleji je odločenih 150 gold. — Dvema dijakoma gozdarske šole v Križevcu vsakemu 50 gold. — Predlog Del-Torre-ov zadevajoč popravo colne tarife naložene na izvažanje navadnih stolov (iz Marjana?) v Italijo je sprejet. — V 7. (zadnji) seji se je med drugimi izvolila komisija za reklamacije v zadevah uravnave zemljiščnih davkov. Izvoljeni so: gg. Dottori, Candussi, bar. Tacco in Devetak; za njihove namestnike pa: gg. Benardelli, K. pl. Stabile, Ig. Kovačič in Ant. Černe.

Deželni zbor Štajarski.

Vlada je o pričetku zborovom mu v obravnavo predložila dve predlogi, o katerih želi mnenje zvedeti zborovo: 1) o reformi politične uprave in pa o predrugačenji domovinske postave, ki je res silno potrebno.

Deželni zbor dolnje-avstrijski.

Med družimi vladnimi predlogami je dobil ta zbor v obravnavo postavo o oskrbovanji siromakov, za katere imajo občine skrbeti.

Naši depisi.

Iz Zagreba 17. sept. (*Volitve za novi deželni zbor*), ki se prične 27. dne t. m., kmalu so pri kraju, a že danes je gotovo, da velika večina bode vladna. I kako da bi ne bila pri tako grozovitem pritisku vladnem, v katerem se je združila svetna in duhovna oblast! Glavne stvari, ki se bodo obravnavale v prihodnjem zboru, so odstop Reke Magjarom — odstop Žumberškega okraja Cislajtani (Avstriji), in pa veliko povišanje davkov po načrtu ogerskega finančnega ministra Szaparija. To so nakane ogerske

vlade, zoper katere se že davno glasijo protesti národa, ki se za celokupnost Hrvatske hoče z dušo in telom boriti. Hudo bode zato vrelo po zbornici, ko vzlasti pride predmet o odlupljenji Reke od Hrvatske in njeni združbi z Oggersko. In prav zato je vlada Tiszina napela vse sile, da dobi Magjarom prijazen zbor po novih volitvah. V to svrhu bili so že zapiski volilcev svojevoljno sestavljeni, med vélike posestnike uvrsteni taki ljudje, ki ne spadajo med-nje, nasprotno pa izbačeni drugi upravičeni, ki niso mameluki deželne vlade. Pritožbe zoper tako ravnanje niso imele nobenega vspeha. Ljudstvo, za katero se v preteklih treh slabih letih nihče brigal ni, iskali so sedaj po njenih bornih kočah ter vabili ga na limanice s pojedinami in s pijačo. Podžupan klanjaški, dobro vedoč, da v svojem okraji ne bo zmagal s svojim vladnim kandidatom, je iznašel pa še nekaj posebnega, da bi preril ž njim; začel je namreč zapirati volilce, da ne bi mogli priti na volišče. Pa še več; nasprotne kandidate so celó prijemali in zapirali, češ, da „hujskajo ljudstvo“. Ker pa še vse to ni nič pomagalo, napravil je glasoviti podžupan — čujte! — lov na duhovne. 9. dne t. m. je ukazal pandurjem, župnika tuheljskega, g. Viljem Sorga na vse zgodaj iz postelje izleči in prignati preiskovalnemu komisarju. Gospoda župnika pa niso našli domá, kajti zdravil se je v Krapinških toplicah, zato so šli po-nj in ga tirali v Klanjec. Tam je bil po dolgem čakanji spuščen pred komisarja, ki mu je s posmehovanjem naznanil razsodbo tako: „Gospod, ker vas imam na sumu, da bi utegnili pri volitvi (14. t. m.) ljudstvo ščuvati proti vladnemu kandidatu, vas moram v zaporu pridržati“. Potem so častitljivega starčka vtekli v luknjo za navadne hudodelnike pripravljeno. Zastonj je protestiral in zahteval pojasnila, kaj je zakrivil, in pravične preiskave, zastonj svojemu stanu in starosti primernejšo shrambo, moral je iti v to luknjo; klanjaško prebivalstvo je bilo pri tem do solz ginjeno, a nič ni pomagalo! Če bi utegnil kdo prašati, kaj prav za prav je pregrešil župnik, mu bodi tu kar odgovor: On je pošten narodnjak in ni maral glasovati za kandidata, kateri nima nobenega zaupanja. — Take silovitosti se dandanes celó v Bosni in Hercegovini več ne godé, pač pa v podžupaniji krapinski, kateri načelnik je Hinko Francisci.“ Žalostno, a resnično. Živela „svoboda“ volitve na Hrvatskem! Vsaj ste to „svobodo“ tudi vi Slovenci na Kranjskem skusili pod vladnim načelnikom Widmanom, čegar maslo je vaš sedanji deželni zbor.

Naj temu skozi in skozi resničnemu popisu dodam še par vrstic iz „Obzora“, ki kaže, kako dobrosodi prosto ljudstvo pomen sedanjih volitev. Preprost nek kmetič se je izustil tako: „Učeno gospôdo je težko umeti, kaj hoče vlada in kaj naši rodoljubi. Zato slušajte mene; jaz vam povem, da bo vsak razumel. Kdor med nami je zato, da se hrvatska Reka za večne čase prodá Magjarom, naj glasuje za vladnega kandidata, kdor bi pa Reke nikdar in nikakor ne dal Magjarom, naj se združi z našimi domačini.“

V Gorici 18. sept. — Več ko vse druge novice je vredno krasno vreme preteklega tedna, ki hoče danes samo sebe prekositi. Jako potrebna je bila suha toplota grozdju in sploh polju. — Jutre se pričnejo v tukajšnjem bogoslovskem semenišči duhovne vaje za mašnike v latinskem jeziku pod vodstvom nekega bogoslovskega profesorja (jezuita) iz Padove. — S podporo ministerstveno je napravila kmetijska družba predavanja v kletarstvu v teh-le krajih: v Črničah, Štanjelu, Križi (ipavskem), v Šmarjah, v Dornbergu, v Št. Ferjanu, v Biljani in Kanalu. Ta predavanja so od 11. septembra do 3. oktobra. — Živinske razstave